

KISZELYNÉ TÓTH ANETT

Guthi Országh Kristóf végrendelete

A Guthi Országh család a XIV. századtól kezdve jelen volt Magyarország politikai életében, és a XV. századtól, Luxemburgi Zsigmond király uralkodásának közepétől igen jelentős közigazgatási pozícióban, nagyon magas rangú tisztségeket töltöttek be a dinasztia tagjai, élükön mindjárt, I. Mátyás király nádorával, Guthi Országh Mihállyal.

A Guthi Országh család jelentőségéről, a politikai, hadi szerepükről, a család genealógiai szerteágazásáról és más, főnemesi családdal történő dinasztikus kapcsolatrendszerükről ez idáig nem született összefoglaló tudományos, ismeretterjesztő mű. Munkám arra lenne hivatott, hogy ezt a sötét teret megvilágítsa a magyar közép- és korájukori történetírás színpadán.

A főnemesi család történetét a kezdetektől, a dinasztia alapításától, a köznemességből a főnemességig történő felemelkedésükön, valamint a bárói méltóság viselésén, és az ország első emberének tisztségviselésén túlmenően egészen 1567-ig kívánom nyomon követni, amikor az utolsó férfi leszármazott, Guthi Országh Kristóf halálával magvaszakadt a Guthi Országh család. Szeretném az azt követő birtoköröklési rendszert és a család leányági leszármazását is megvizsgálni. Tevékenységük és szerepük vizsgálata kiterjed a társadalmi és politikai életben való részvételükre a birtokviszonyaik alakulására, kapcsolatukra a bécsi udvarral, a magyar királysággal és a mindenkori uralkodóval valamint az arisztokráciával.

A család részletes ismertetése és kapcsolataik feltárása mellett kulcsfiguraként kutatom Guthi Országh Kristóf személyét, aki egy személyben viselte - a felmenői közül egyedülállóan – szinte a legtöbb királyi méltóságot és legfontosabb udvari tisztségeket.

1567. október 19.-én bekövetkezett halála előtt 1567. október 16.-án végrendeletet készített. A végrendelet Oláh Miklós átiratában maradt ránk, amely a bécsi Hofffinanz Ungarn, Hofkammerarchiv-ban található.¹

¹ Hofffinanz Ungarn, Hofkammerarchiv (Wien) Rote Nummer. 15. 1567. okt. fol. 59–60

Guthi Országh Kristóf végrendelete – átírás
[Külön cédulán más, későbbi kéztől]

Am 28tem 9ber 1567
Országh Christoph

Original Transumptum des am 16ten 8ber verfassten Testaments des Christophs Országh de Gúth

[Guthi Országh kristóf (1567) október 16- án tett végrendeletének 1567 november 28.-án kelt eredeti átírata]

Nos Nicolaus Olahus miseratione divina archiepiscopus ecclesie metropolitane Strigoniensis, locique eiusdem perpetuus, ac comitatus Honthensis comes, primas Hungarie, Sancte Sedis Apostolice legatus natus, summus et secretarius cancellarius, ac locumtenens sacratissimi principis et domini, domini Maximiliani secundi, Dei gratia Romanorum electi imperatoris, semper augusti, ac Hungarie, Bohemie etc. regis, archiducis Austrie etc. Memorie commendamus per presentes litteras nostras, quibus incumbit universis, quod nobiles Thomas Wyzkelethy et Anthonius Gheregy nostram venientes in presentiam nominibus et in personis generosarum ac magnificarum dominarum Anne Pewkry genitricis, ac Elene Zriny relicte spectabilis et magnifici condam domini, comitis Christopheri Orzagh de Gwth alius iudicis curie prefati domini nostri imperatoris et regis; exhibuerunt et presentaverunt nobis quasdam litteras ipsius condam domini comitis Christopheri Orzagh serie testamentarie dispositionis eiusdem in se continentes, sigilloque et chyrographo suis communitas, tenoris infrascripti petentes: Nos di... cum instante, ut quoniam litteras huiusmodi in specie propter varia, diversa discrimina circumferre minime tutum esse existiment, paria earundem in transsumpto litterarum nostrarum, dictis dominabus Anne Pewkry, et Elene Zriny iure suorum per cautela dare dignaremur. Quarum tenor talis est: Nos comes Christopherus Orzagh de Gwth, iudex curie et consiliarius serenissimi principis, domini domini Maximiliani secundi, Dei gratia electi Romanorum imperatoris, semper augusti, ac Germanie, Hungarie et Bohemie etc. regis, archiducis Austrie, ducis Burgundie etc., necnon comitatus Neugradiensis comes, memorie commendamus per presentes, quibus expedit universis. Quod cum sors vite humane omnibus commeruit nobisque ad aeternam beatitudinem sanguine praetioso domini nostri Jesu Christi nobis institutam commigrans sit, in nomine Sancti Trinitatis ...anio presente ac sano, tali uti sequitur ordine, rerum nostrarum mobilium et immobilium ultimam dispositionem facimus. Postquam divina maiestas, spiritum nostrum, nobis per se inflatum petiverit, eum in manus domini Jesu Christi, Salvatoris nostri commendamus tandem, cum memorata maiestas caesarea, dominus noster clementissimus, de nobis benemerita sit, primum in dominum unius sacratissime maiestatis arces nostras, Syrok et Orozlankeu, ac Swran cum suis universis legitimis

et pertinentiis, castrorum nostrorum a turcis iam possessorum Nana, Hollokew, et Tar vocatorum, cunctis possessionibus et emolumentis devolvendis ac cedendis absque difficultate quoquis legamus: ac supremum tutorem et protectorem omnium heredum nostrorum, eius sacratissimam maiestatem caesaream suppliciter: executorem item et defensorem huius nostri testamentalis dispositionis secundum eius maiestatem, reverendissimos archiepiscopum ecclesie Strigoniensis modernum, Georgium Draskowych episcopum Zagrabiensem et Banum etiam dominos et patronos, et magnificos Franciscum Thurzonem ac comitem Georgium de Zrinio etiam dominos et fratres nostros constituimus deprecantes eosdem uti officium pietatis subeare. Attentis itaque et consideratis pro vicys coniugalibus primum generose magnifice domine Elene Zriny, consortis nostre charissime, quae ipsa erga nos pudice, modesteque et pacienter, usque ultimum vite nostre articulum prestitit, arcem nostram Tapolchyan cum cunctis eius pertinentiis et utilitatibus, terris scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, campis, fenetis, sylvis, nemoribus, montibus, vallibus, vineis, vineatisque promonthoriis, aquis, fluvys, piscinis piscaturis, aquarumque decursibus, molendinis et eorundem locis generaliter vero quarumlibet utilitatum et pertinentiarum suarum integritatibus, quovis nominis vocabulo vocitatis, sub suis veris metis, et antiquis existentibus, ad eandem de jure et ab antiquo spectanti pertinere debent perpetuo jure; arcem vero aliam Cheythe similiter cum cunctis eiusdem pertinentiis, in comitibus Nittriensi et Psoniensi existentibus habitis, et emolumentis quibusvis pro summa quindecim millium florenorum Hungaricorum per Sacram eius Maiestatem Caesaream nobis et nostre libere dispositioni inscriptam, iuxta regni huius antiquam consuetudinem, ratione dotis et residencie, usque dum se ad secunda vota transtulerit, eidem consorti nostre tenendam possidendam pariter et habendam, ubi vero temporum in successu memorata eius Caesarea Maiestas, autem eius heredes legitimi regni huius reges, iuxta litteras inscriptionales superinde aeditas vigore quod nostra ad alia vota sese translata arcem ipsam predictam redimere voluerit, seu voluerint supradicta summa, primum plene numerata, eam totam summam capitalem quindecim millium florenorum Hungaricorum, cum toto interesse sepedicte Charissime consorti nostre levandam et percipiendam legamus et conferimus. Cum praeterea generose ac magnifice, domine Anne Pewkry, relicte magnifici condam Stephani Lossonczy, matris nostre carnalis, per se a suis parentibus allata duo milia florenorum Hungaricorum, magnificus dominus pie memorie quondam Ladislaus Orzagh genitor seu pater noster carnalis in suos usus erogaverit, eiusque debiti solutio nobis iure competat. Item nomine dotis sue, ex bonis nostris universis iure cedent quadringentorum florenorum Hungaricorum restitutio similiter nobis incumbat. Et insuper ad summam quindecim millium florenorum Hungaricorum per nos proxime eius Maiestati mutuatori ad requisitionem nostram mille florenorum Hungarici numeri in paratis sub spe persolutionis iuxta litteras nostras obligatorias, mutuo contulerit, in et pro tota summa hac in unum conducta, nempe tribus millibus

et quadringentis florenorum Hungaricorum premissis modo per nos contractis. Memorate domine, matris nostre, Anne Pewkry, oppidum nostrum Koztolan et Zakoztolan cum portione possessionaria Dwbowan vocatis et in comitatu Nitriensi existentibus et habitis perpetuo utente, possidendum et habendum, pro suo votoque disponendum illosque centum colonos sessionatos integros, quos Sacratissima Maiestas Caesaris pie memorie condam dominus Ferdinandus iuxta diploma suum superinde aeditum, nostre libere dispositioni contulerat; eidem domine, matri nostre nempe oppida totalia, Vitencze et Lakaso etiam portionibus possessionariis Styruetz, Koclyn et Lansar vocatis ad arcem nostram Jokew pertinentibus et in comitatu Nitriensi existentibus pro centum illis colonis integris cum cunctis suis utilitatibus et pertinentiis ac emolumentis quibusvis vita sua durante legamus et conferimus possidendis. Arcem vero ipsam Jokew cum cunctis eius pertinentiis et utilitatibus omnibus, demptis dumtaxat supradictis centum colonis, domine matri vita durante saltem datis et ex eius pertinentiis excisis, magnificis dominabus Helene Orzagh relicte Gabrielis Zriny, Barbare similiter Orzagh consorte magnifici domini Francisci Terek de Ennyng pro iure ipsarum legitimo ex bonis nostris omnibus quocumque modo vel nomine dotis quartalicy puellarum seu parapherni cedentis et competentis eis earumque heredibus utriusque sexus universis possidendis et perpetuo tenente legamus et conferimus ea quod condicione annexa, quod ubi primum supradicta Anna Pewkry mater nostra e vivis excesserit predicti centum coloni ipsi per nos legati de facto et absque difficultate, in dominium dictarum duarum dominarum Elene et Barbare Orzagh sororum nostrarum carnalium ipsarumque heredum et posteritatum utriusque sexus universarum redeant et devolvantur. Illam porro fassionem, quam nos olim ad arcem nostram Zomolyan magnifice domine Magdalene Orzagh sorori nostre, consorti scilicet magnifici domini Stephani Banffy eiusque heredibus universis iuxta litteras nostras alias fassionales ac etiam alias omnes fassiones et inscriptiones nostras per nos nonnullis provisoribus condicionaliter factas, suo modo observare volumus et petimus. Cumque ad exolutionem totalis summe sepedicte quindecim millium florenorum ad arcem nostram Cheythe numerate ad petitionem nostram egregii domini Johannes et Stephanus Apony iuxta fassionales litteras nostras eis antea datas mutuo sub spe restitutionis tria millia florenorum Hungaricorum, duo millia scilicet in latt, et unum mille in moneta alba in paratis nobis dederint, eiusque summe trium millium florenorum usque ad restitutionem oppidum Verbo aliter Werbone vocatum ad arcem Cheythe pertinens eisdem impignoravimus, iuxta nostram priorem fassionem oppidum ipsum, tamdiu ipsi Joannes et Stephanus Apony possideant, donec per consortem nostram ex summa quindecim millium florenorum, aut undecumque poterit satis factum fuerit. Item illos centum et circiter viginti aut triginta florenorum Hungaricorum, post mortem Matthei Gersak, subditi nostri ad manus nostras datos et per nos expositos, heredibus seu orphanis predicti Mathei Gersak per charissimam nostram consortem integre

exolvi iubemus. Postremo cum omnes et universas res nostras mobiles, pecunias, res argenteas et clenodia cuncta ubicumque existentia et collocata iamdicte coniugi nostre legaverimus . . . toribus nostris rom subduci faciat ac tam eos, qui stipendium emerivissent contentos reddi curet, quod etiam erga iuniores adolescentes in recompensam laborum suorum gratificetur volumus et rogamus prout se facturam confidimus. In quorum olim praemissorum fidem et testimonium presentes litteras nostras sub sigillo nostro iudiciali dedimus. Datum in oppido nostro Cheyte in festo Sancti Galli confessoris anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo septimo. Unde nos petitionibus prefatorum Thome Wyzkelethy et Anthony Geregy nominibus praefatarum dominarum nobis porrectis, utpote iustis honestis, legitimis admissis praescriptas litteras seriem testamentariam dispositionis memorati, quod domini Christopheri Orzagh ut premissum est in se continendum, non abrasas, non cancellatas, neque in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vicio et suspicione carentes presentibus litteris nostris patentibus de verbo ad verbum sine diminutione et angusto aliquali inseri et inscribi faciendas, paria earumdem in transsumpto litterarum nostrarum dictis dominabus Anne Pewkry et Elene Zriny iurium suorum futura pro cautela danda duximus et concedenda, communi suadente iustitia. Datum Posony feria quarta proxima post festum beate Catherine Virginis et martyris anno domini millesimo quingentesimo sexagesimo septimo

Literata et comportata cum suis veris originalibus per me magistrum Damianum de Aranyan protonotharium?

Mi, Oláh Miklós, az isteni könyörületből esztergomi érsek, és Esztergom vármegye örökös, és Hont vármegye ispánja, Magyarország primása, az Apostoli Szent-szék született követe, fő- és titkos kancellár, a legszentebb herceg és úrnak, második Miksa úrnak, az Isten kegyelméből választott római császárnak, örökké fenségesnek, Magyarország, Csehország stb. királyának, Ausztria főhercegének helytartója, az emlékezetre bizzuk jelen oklevelünk által mindenkire, akire tartozik, hogy a nemes Wyzkelethy Tamás és Gheregy Antal a színünk elé járulva a nemes és nagyságos úrnók, a méltóságos és nagyságos egykori Gwth-i Orzagh Kristóf, fenn említett urunk, királyunk és császárunk udvarbírájának szülőanyja, Pewkry Anna, és özvegye, Zriny Ilona nevében és helyettük, bemutatták és felmutatták az egykori Orzagh Kristóf ispán úr végrendeleti rendelkezéseit tartalmazó oklevelét, a pecsétjével és kézírásával megerősítve, az alábbi tartalommal: Mi . . . , mivel úgy tartják, hogy az ilyesfajta okleveleknek különböző és különféle okok miatt a legkevésbé biztonságos a fennmaradása, ezért a mondott úrnóknek, Pewkry Annának és Zriny Ilonának saját jogukon elővigyázatosságból oklevelünk átíratásával megegyező (példányt) adni méltóztatunk. Melynek az alábbi a tartalma (érvénye): Mi, Gwth-i Orzagh Kristóf ispán, a felséges herceg, második Miksa urunk, Isten kegyelméből választott római császár, örökké fenséges, Németország, Magyarország, Csehország stb. királya, Ausztria fő-

hercege, Burgundia hercege stb. udvarbírája és tanácsosa, továbbá nógrádi ispán, az emlékezetre bízuk jelen oklevelünk által mindenkire, akire tartozik. Mivel az emberi élet végzetét mindenki megérdemli, és nekünk, hogy a mi urunk, Jézus Krisztus, drága vére által a számunkra készített örök boldogságba költözzön, a Szentháromság nevében ... jelen és egészségesen, amint az alábbi sorrendben következnek, ingóságinkról és ingatlanainkról végrendelkezést teszünk. Miután az isteni méltóság akaratából lehelte belénk a lelkünket, azt Megváltónk, Jézus Krisztus kezére bízuk. Hogy ősászári fensége, legkegyelmesebb urunk jóindulatú legyen irányunkban, először is legszentebb őfelségére hagyjuk bármiféle nehézségtől mentesen Syrok, Orozlankew és Swran várainkat (*arcēs*) minden törvényes tartozékaikkal, és már a törökök által birtokolt váraink (*castra*) közül név szerint: Nana-t, Hollokew-t és Tart, az összes majdan ráeső és rászálló tulajdonukkal és bevételükkel (hasznukkal) együtt, és könyörögve legszentebb császári őfelségére bízuk, hogy minden örökösünk legfőbb védője és oltalmazója legyen, végrendelkezésünk végrehajtójának és őrzőjének őfelsége után, a jelenlegi, főtisztelendő esztergomi érsek és Draskowych György zágrábi püspök és bán ... urakat, mint pártfogókat, valamint a nagyságos Thurzo Ferenc és Zrinio-i György ispán urakat, mint fivéreinket határoztuk meg azt kérvén, hogy felvegyék a kegyesség szolgálatát. Így miután a házassági kötelék?et figyelembe vettük és megfontoltuk, először a nemes és nagyságos Zriny Ilona úrnőnek, kedves feleségünknek, aki szemérmesen, szelíden és türelmesen kiállt értünk életünk legvégéig, Tapolchyan várunkat (*arx*) az összes tartozékával és hasznával és földjeivel, úgymint a művelhető, művelt és műveletlen földekkel, szántóföldekkel, rétekkel, mezőkkel, kaszálókkal, erdőkkel, ligetekkel, hegyekkel, völgyekkel, szőlőkkel és szőlőhegyekkel, vizekkel, folyókkal, halastavakkal, és vízfolyásokkal, malmokkal, és ezeknek ezeken a helyeken általában véve bármilyen hasznaiknak és tartozékaiknak a teljességével, bármilyen néven is neveztessenek, a saját, valódi (jelenlegi) és régtől fogva létező határain belül, amelyekhez jog szerint régtől fogva tartozniuk kell örök jogon; másik várunkat pedig, Cheyte-t, hasonlóképpen minden Nyitra és Pozsony megyében fekvő tartozékával és bármely hasznával együtt, amelyet 15.000 magyar forintnyi összegért, szent császári őfelsége szabad rendelkezésünkre bocsátott az ország régi szokása szerint, hozomány és lakhely céljából, amíg másodjára férjhez nem megy, feleségünknek birtokába, rendelkezésére, hasonlóképpen birtoklására hagyjuk, amint az idő előre haladtával az említett ősászári felség, avagy törvényes örökösei, országunk királyai, a korábban kiadott oklevél szerint, melynek érvényessége a második házasságáig tart, a mondott várat visszavásárolni szeretné, vagy szeretné a fenti összegért egy összegben, úgy a feleségünkre hagyjuk és neki adjuk, hogy a teljes tőkét, 15.000 magyar forintot minden kamatával együtt megkapja és birtokolja. Mivel ezenkívül a nemes és nagyságos Pewkry Anna úrnőnek, az egykori nagyságos Lossonczy István özvegyének, édesanyánknak, aki a szüleitől kapott 2.000 magyar forintot, amelyet a kegyes emlékezetű, egykori nagy-

ságos úr, Orzagh László nemzónk avagy atyánk a saját használatára elkért, és ezen tartozásnak a rendezése számunkra jogos követelés. Továbbá hozománya címén az összes javunkból jogosan jár neki 400 forintnyi visszatérítés, amely szintén a mi kötelességünk. És a 15.000 forinton felül, legközelebb, általunk a császári felségnek, adósunknak, kérésünkre 1.000 magyar forintnyi összeget a visszafizetés reményében, kötelezvényünk ellenében adjon kölcsön, amely a teljes összeggel egybeszámíttatik, tudniillik, miután 3.400 magyar forintról hasonló módon már megegyeztünk. Anyánknak, az említett Pewkry Anna úrnőnek Koztolan és Zakoztolan városunkat (oppidum) Dwbowan nevű jobbágytelekkel együtt, amelyek Nyitra megyében fekszenek örök használatra, és birtoklásra átadjuk, és kívánsága szerint rábízunk azt a száz egész telkes jobbágyot, akiket az egykori, kegyes emlékezetű, legszentebb őcsászári felsége, Ferdinánd úr, korábban kiadott oklevele alapján szabad rendelkezésünkre bocsájtott; anyánknak ugyanis Vitencze és Lakaso teljes városát (oppidum), a Jokew várához tartozó, Nyitra megyében fekvő, Styrucz, Koclyn és Lansar nevű telkekkel együtt, az a bizonyos száz teljes jobbágy gyanánt minden hasznunkkal, tartozékukkal és bármiféle előnyükkel együtt élete hosszára átadjuk és rábízunk, hogy birtokolja. Jokew várát pedig minden tartozékaival és hasznunkkal együtt, kivéve pedig azt a bizonyos fent említett, száz jobbágyot, akiket anyánknak adtunk élete teljes hosszára, a tartozékokból kivéve őket, a nagyságos Orzagh Ilona úrnőnek, Zríny Gábor özvegyének, Orzagh Barbara/Borbála úrnőnek, nagyságos Ennyng-h-i Terek Ferenc úr feleségének, saját törvényes jogukon az összes javunkból, bármiféle módon akár hozomány, akár leánynegyed, jegyajándék címén, ami megilleti őket és jár nekik és mindkét nembéli összes leszármazottjuknak, hogy birtokolják örök használattal, és rájuk bízunk a csatolt feltétellel, hogy ha fent említett anyánk, Pewkry Anna hamarabb meghalna, a már említett, általunk ráhagyott száz jobbágy ténylegesen és minden akadály nélkül, az említett két úrnő, Orzagh Ilona és Barbara, nővéreink és az ő mindkét nembéli örököseik és leszármazottaik uralma alá visszatérjenek és visszakerüljenek. Azt a következő bevallást, amit egykor Zomolyan várunkkal (arx) kapcsolatban (tettünk) Orzagh Magdolnának, nővérünknek (soror), a nagyságos Banffy István úr feleségének és az összes örökösének, más bevallások és okleveleink alapján, amelyeket néhány megbízott feltételeken állított össze, változatlanul kívánjuk és akarjuk megőrizni. Mivel a Cheyte várunkra ráterhelt, gyakran emlegetett 15.000 forint teljes összegének a kifizetésére, kérésünkre a nemes Apony János és István urak azon bevallások szerint, amelyeket még azelőtt adtunk nekik, a visszafizetés reményében kölcsönadtak nekünk 3000 magyar forintot, kétezret xxx formában, ezret pedig érem formájában, hogy amíg a háromezres összeg kiegyenlítésre nem kerül, Verbo avagy Werbone városát, Cheyte vár tartozékát, számukra elzálogosítottuk, a korábbi bevallás értelmében, a várost addig birtokolja Apony János és István, amíg a feleségünkön keresztül vagy a 15.000 forintnyi összegből, vagy akárhonnan máshonnan ki nem tudja

elégíteni. Továbbá azt a kb. 120 vagy 130 magyar forintot, amelyet Gersak Máté, alattvalónk halála után kaptunk kézhez, és vált hozzáférhetővé számunkra, megparancsoljuk, hogy legkedvesebb feleségünk egészben fizesse vissza az említett Gersak Máté örökösének avagy árváinak. Végül minden ingóságunkat, pénzünket, ezüst tárgyainkat és minden kincsünket, bárhol is vannak vagy legyenek, a már említett feleségemre hagyjuk, hogy tegye, és gondoskodjon arról, hogy elégedettek legyenek, akik zsoldot kaptak, ahogyan kérjük és akarjuk, hogy az ifjak irányában késznek mutatkozzon fáradozásuk kárpótlására, amint bízunk benne, hogy majd megteszi. Ezen korábbi rendelkezések hitelül és tanúságául adtuk ki jelen oklevelünket bírói pecsétünk alatt. Kelt Cheyte városunkban, Szent Gál hitvalló ünnepén, az Úr 1567. évében. Ezért az említett úrnők nevében az említett Wyzkelethy Tamás és Geregy Antal kérelmeit miután bemutatták nekünk, hogy bizony ezeket jogosnak, illőnek és törvényesnek tartva, hogy az említett végrendekezés fentebb leírt oklevelét, ahogy Orzagh Kristóf úr akaratát magában foglalja, amelyet nem vakartak le, nem húztak át, és egyáltalán egyetlen részük sem gyanús, sőt éppenséggel minden büntől és gyanútól mentesek, hogy mi jelen nyílt oklevelünkkel szóról-szóra, anélkül, hogy bármiféle rövidítést, szűkítést beillesztettünk, vagy beleírtunk volna, készítsük el, ezen oklevél átírásával a másolatokat a mondott úrnőknek, Pewkry Annának és Zriny Ilonának jogukból adódóan, a jövőbeli óvatosság érdekében átadni és odaadni rendeljük, amint erre a közös igazság is int. Kelt Pozsonyban, a Boldog szűz és mártír Katalin ünnepe utáni 4. napon, az Úr 1567. évében.

Lejegyeztem és az eredetivel összevettem Aranyan-i Damján mester, prothonotarius(?)